

PAIX LITURGIQUE

Newsletter 67 objavljen dana 30 ožujak 2021

IZABRANI IZ NARODA

UPIT O UNIVERZALNOM LIKU PRIVLACENJA U TRADICIONALNU LITURGIJU

Svi smo culi, napose u službenim Crkvenim krugovima ili među novinarima koji su im bliski, da je tradicionalni fenomen samo „francuska stvar“. Takve paušalne tvrdnje omogućuju onima koji ih izricu da ostanu ukopani u svojim ideološkim položajima i da ne preispituju svoju savjest.

No sve je više činjenica koje pokazuju da su te kategoricke tvrdnje netocne! Pored brojnih newslettera koje je Orémus/Paix Liturgique objavio na temu raširenosti tradicionalne liturgije u svijetu, od 2018. on svake godine objavljuje i opce izvješće o geografskoj zastupljenosti i razvoju tradicionalne liturgije. Podaci pokazuju da je ta liturgija vrlo živa i da se redovito slavi u 90 država na svim kontinentima, što ljudima dobre volje pokazuje da je pokušaj svodenja tradicionalnog pokreta na šacicu posljednjih Mohikanaca, nostalgicara sa staroga kontinenta, politicki stav koji omogućuje neprijateljima liturgijskog mira da ne vide kakav je stvarni život Crkve na pocetku trecegog tisucljeca. Iako to službeni mediji ne isticu, tradicionalna je liturgija bitan element Crkvene današnjice, ali još više i njezine sutrašnjice. *Heri, hodie, et in sæcula* zato što je Crkva po svojoj naravi tradicionalna!

Za one koji imaju oci, ali ne vide, koji imaju uši ali ne cuju, kako navodi psalam, razgovor s Christianom Marquantom u nastavku ništa nece promijeniti... No on ipak, oslanjajući se na brojcanu podatke, otkriva da danas, u 2020. godini, pokret mladica koji se okreću prema tradicionalnom sveceništvu - koji je u punom zamahu - zahvaca sva podrucja svijeta, neovisno o njihovom jeziku ili kulturi. Rijec je o pokretu koji potvrđuje informacije iz naših godišnjih izvješća.

Jer danas se, na kraju drugoga desetljeća trecegog tisucljeca, jedna činjenica cesto potvrđuje: privlacnost i ljubav prema Tradiciji liturgije i nauka univerzalne su. Ta se činjenica više - iz neznanja ili zlonamjernosti - ne može ogranicavati na neka podrucja "staroga svijeta". Tradicionalni je *senzibilitet* univerzalan. Pritom *senzibilitet* shvacamo kao ono što izražava smisao, instinkt vjere, *sensus fidei*. Sve više mladih ljudi, muškaraca i žena, otkriva bogatstvo tradicionalnoga katolicanstva i odlucno se okreće prema njemu. A to je tek pocetak.

Paix liturgique: Što vas je potaklo da provedete istraživanje o novim izabranicima koji se u 2020. odlucuju za tradicionalno katolicko svecenstvo?

Christian Marquant: Sve je pocelo sasvim slucajno. Vidjevši jedan, a potom i više dokumenata tradicionalnih instituta koji su 2020. primali nove kandidate za sveti red, bio sam iznenađen razlitošću zemalja iz kojih dolaze ti mladici. Upravo me to potaklo da saznam više i krenem dalje istraživati.

Paix liturgique: Gdje ste potražili više detalja?

Christian Marquant: Buduci da sam se interesirao za mlade ljude koji su ulazili u tradicionalne kuće, išao sam, dakako, potražiti dostupne informacije velikih tradicionalnih instituta.

Paix liturgique: Na koje institute točno mislite?

Christian Marquant: Na Bratstvo sv. Pija X., Bratstvo sv. Petra, Institut Krista Kralja i Institut Dobroga pastira, kojima valja pridodati i podatke azijske bogoslovije Fidélité Catholique (frakcije FSSPX-a) zbog razloga koje ću navesti kasnije.

Paix liturgique: Jeste li uspjeli dobiti sve informacije koje ste željeli?

Christian Marquant: U različitim omjerima. Za neke kuće, one najbrojnije, većina se podataka može pronaći na njihovim internetskim stranicama. Za druge, a pritom mislim na one udaljenije, koje se nalaze u Americi ili Aziji, trebalo je više truda da se dođe do podataka.

Paix liturgique: Dakle niste uspjeli provesti iscrpno istraživanje?

Christian Marquant: Tako je. No to u istraživanju koje sam proveo ne predstavlja problem. Čak i ako sam dobio samo 95% podataka do kojih sam htio doći, to ni na koji način ne mijenja zaključke do kojih sam došao.

Paix liturgique: Recite nam prije svega što podrazumijevate pod „novim kandidatima za sveti red u 2020. godini“.

Christian Marquant: Pod time mislim na mladice koji su 2020. godine prvi put poduzeli korake kako bi se približili jednoj od tradicionalnih bogoslovlja želeći odgovoriti na svećenički poziv, bilo da je riječ o onima koji započinju propedeutičku godinu ili onima koji započinju razdoblje razlučivanja, ali ne i o onima koji su trenutno u drugoj godini razlučivanja.

Paix liturgique: Ipak, vjerojatno ste svjesni toga da jedan dio tih mladica neće doći do svećeništva?

Christian Marquant: Toga sam posve svjestan. Vjerojatno će više od trećine njih, i u ponekim slučajevima vrlo brzo, napustiti taj zahtjevan put. Do razine poddakonata i bogoslov i njegovi nadređeni mogu procijeniti da on nije na putu na koji ga Bog poziva. Ali još bih jednom ponovio da to ništa ne znači za rezultate mogega istraživanja koje se bavilo podrijetlom onih koji se danas, 2020. godine, žele približiti tradicionalnom svećeništvu.

Paix liturgique: Koji su, dakle, rezultati Vašega istraživanja?

Christian Marquant: Ima ih nekoliko, a cini mi se da su dva osobito važna*.

Paix liturgique: Koji je prvi od njih?

Christian Marquant: Riječ je o brojnosti mladica privučenih tradicionalnim svećeništvom. Jer i bez iscrpnoga i precizna izračuna, a i ne ubrajajući u ukupnu brojku tradicionalne redove (benediktince, dominikance i ostale) i brojne druge kuće okupljene oko povjerenstva Ecclesia Dei i SSPX-a, za 2020. godinu dobivamo podatak od gotovo 210 kandidata koji su krenuli putem tradicionalnoga katolickog svećeništva.

Paix liturgique: Je li to velika brojka?

Christian Marquant: Rekao bih da je značajna. Također, ako tu brojku - čak i umanjenu za trećinu ili polovicu onih koji će odustati - usporedimo s brojem tradicionalnih svećeničkih redova u 2020. godini, u idućim godinama mogli bismo svjedočiti značajnom porastu od preko 50% broja novozaredenih tradicionalnih katolickih svećenika!

Paix liturgique: Ipak, to se ne odnosi na sve dijelove svijeta.

Christian Marquant: U pravu ste. Čini se da je u određenim europskim zemljama broj tradicionalnih redenja u padu ili da stagnira, iako izgleda da se naziru određene pozitivne promjene. Međutim, druga zanimljiva stvar koja se pokazala mojim istraživanjem jest to da se primjećuje internacionalizacija, a rekao bih čak i univerzalizacija privlačnosti tradicionalnoga katolickog svećeništva, koja bi na svjetskoj razini u narednim godinama mogla dovesti do velikoga porasta broja redenja.

Paix liturgique: Mislite li da je brojka od 210 svojevrsan maksimum?

Christian Marquant: Ne, riječ je o broju do koje sam došao na temelju svoga istraživanja koje, kako sam već napomenuo, nije provedeno iscrpno i uz podatke svih postojećih tradicionalnih kuća. Baš zbog toga mislim da bih vjerojatno dobio i veće brojčane podatke, od barem nekih 260 kandidata, da sam mogao provesti detaljniju studiju, služeći se i djelomičnim podacima koje sam saznao izvan okvira istraživanja koje sam proveo.

Paix liturgique: Ako se vratimo na Vašu drugu točku, što biste o njoj rekli?

Christian Marquant: Prije svega da danas još uvijek najveći broj mladića koje privlači tradicionalno svećeništvo dolazi iz starih tradicionalnih zemalja. Pritom mislim na Sjedinjene Države, s 57 kandidata, i Francusku, s 33 od ukupnoga broja mladića.

Paix liturgique: Ipak, neki dolaze i iz drugih zemalja.

Christian Marquant: Tako je, i nekih zemalja koje su nam iznenadujuće.

Paix liturgique: S americkog kontinenta?

Christian Marquant: Možemo početi s americkim kontinentom. S njega dolazi 96 od ukupno 210 kandidata za tradicionalno svećeništvo u 2020. godini, odnosno gotovo 46%.

Paix liturgique: Tih 96 kandidata je iz Sjedinjenih Država?

Christian Marquant: Ne, samo 57, a ostali, njih 39, dolaze iz ostalih americkih zemalja.

Paix liturgique: O kojim je zemljama riječ?

Christian Marquant: Prije svega o Brazilu, iz kojega je čak 16 kandidata, što je samo po sebi značajna brojka, ali ne predstavlja sve brazilске kandidate jer im zbog nedostatka informacija nisam pribrojio kandidate Apostolske administrature sv. Ivana Marije Vianneya, kao ni one nekoliko dijecezanskih bogoslovija otvorenih tradicionalnoj liturgiji.

Paix liturgique: Što je s ostalim kandidatima?

Christian Marquant: Vrlo su različita podrijetla. Dolaze iz Argentine ili manje očekivanih zemalja poput Kube, Nikaragve, Kostarike ili Dominikanske Republike.

Paix liturgique: A Meksiko?

Christian Marquant: Meksiko je najčudniji slučaj u istraživanju jer znamo da je u toj zemlji tradicija vrlo živa, no unatoč tomu nema meksičkih kandidata za svećeništvo u velikim institucijama tradicionalnog svijeta. To, međutim, ne znači da ne postoje mladi Meksikanci koje privlači tradicionalno svećeništvo, već samo to da do njega dolaze drukčijim i nama nepoznatim putevima. Tim ćemo se pitanjem baviti sljedećih mjeseci pa ćemo vam moći više reći.

Paix liturgique: A nakon Amerike?

Christian Marquant: Nakon Amerike blizu je Europa s 85 kandidata za svećeništvo, odnosno 40,5% od ukupnoga broja.

Paix liturgique: Spomenuli ste činjenicu da se broj zvanja u Europi smanjuje.

Christian Marquant: Nisam to rekao. Primijetio sam da se čini kako se broj kandidata za svećeništvo smanjuje u Francuskoj. Na razini Europe, naprotiv, ta je brojka u punome rastu, a kao i kod američkoga kontinenta, kandidati dolaze iz brojnih zemalja. Točnije, kandidati su 2020. godine iz 18 različitih europskih zemalja, od Malte, preko Hrvatske do Bjelorusije.

Paix liturgique: Je li riječ o novoj pojavi?

Christian Marquant: Koliko mi je poznato, nije riječ o novoj pojavi, već o pojavi koja se širi budući da sam se listajući svoje arhive prisjetio da su prošle godine kandidati dolazili iz svega 14 zemalja.

Paix liturgique: Je li došlo do porasta broja kandidata?

Christian Marquant: U Europi se bilježi opći porast. Uzmimo za primjer Portugal, za koji sam nabrojao 5 novih kandidata u 2020. godini, ali danas mi je poznato da je barem 13 portugalskih bogoslova krenulo putem svećeništva, dok se prije nekoliko godina sve tradicionalne portugalske svećeničke kandidate moglo nabrojati na prste jedne ruke.

Paix liturgique: Što je s Afrikom?

Christian Marquant: Africko je pitanje složeno. Pronašao sam podatke o ukupno 12 kandidata iz devet zemalja - odnosno tri više nego 2019. - što je prilično malen broj za tradicionalno svećeništvo, a oni dolaze iz luzofone Afrike (dva kandidata iz Angole), anglofone Afrike (5 kandidata) te frankofone Afrike (6 kandidata).

Paix liturgique: To je, sve u svemu, prilično malena brojka.

Christian Marquant: Zasigurno, ali jednom kad se uspostave potrebne strukture, mislim da će se brojke povećavati. Danas je ondje veći problem uspješno prokušavanje kandidata kako bi se vidjelo imaju li zaista poziv za svećeništvo.

Paix liturgique: Preostaje nam pitati Vas za Aziju i pacificko podrucje.

Christian Marquant: I u tome je podrucju sve više zemalja iz kojih dolaze kandidati za svećeništvo pa je za pretpostaviti da će u idućim desetljećima doći do njihova velika brojčanog rasta.

Na početku ovoga razgovora rekao sam da sam svojim podacima pribrojio i kandidate upisane na bogosloviju Fidélité catholique na Filipinima, i to iz dva razloga:

Prije svega radi dobivanja potpunijih podataka jer sam za azijski dio svijeta imao problema s prikupljanjem podataka koji su mi trebali napose zbog niza zdravstvenih nezgoda i zatvaranja granica, što je otežalo kretanje.

Drugi je razlog taj što sam bio vrlo iznenađen kada sam saznao da mali broj kandidata iz Azije dolazi iz vrlo različitih zemalja.

Zbog ta dva razloga odlucio sam ubrojiti i podatke bogoslovije Fidélité catholique, što mi je omogućilo da dam potpuniju sliku u istraživanju.

Paix liturgique: Kakvi su podaci do kojih ste došli o Aziji/Pacifiku?

Christian Marquant: Donekle su slični africkima. Kandidata je malo, svega 16, ali sve je veći broj zemalja iz kojih dolaze. Tocnije, mladici su iz sedam zemalja, i to nekih vrlo zanimljivih poput Kine, Vijetnama, Indije ili Koreje.

Paix liturgique: Prije nego što krenemo dalje, još jedno važno pitanje: kako su se svi ti mladi ljudi upoznali s tradicijom?

Christian Marquant: U pravu ste, riječ je o važnom pitanju, jer tih 210 mladica dolazi iz različitih i brojnih zemalja. U većini njih tradicionalna liturgija je živa i često i razvijena – pritom, dakako, mislim na Francusku ili SAD. No njih više od desetak dolazi iz zemalja u kojima se tradicionalna liturgija ne slavi!

Paix liturgique: Kako su je onda upoznali?

Christian Marquant: U nekim slučajevima kroz studij ili zahvaljujući prijateljima, ali najčešće putem interneta, koji je danas najvažniji kanal za širenje tradicionalne katolčke liturgije i razmišljanja u područjima svijeta u kojima je nema ili je vrlo slabo prisutna.

Paix liturgique: Je li Vam istraživanje omogućilo da stupite u kontakt s kandidatima ?

Christian Marquant: Nažalost s vrlo malo njih, tj. samo sa šacicom kandidata i to samo elektronicnim putem, koji ipak reducira komunikaciju.

Paix liturgique: Što ste iz toga zakljucili?

Christian Marquant: Izvukao sam dvije lekcije. Prva se odnosi na izvanrednu privlacnost tradicionalne liturgije kao odgovor na vjeru i duhovne potrebe ljudi iz svih područja svijeta. Više mi je njih reklo da za njih ta liturgija predstavlja kvintesenciju njihove vjere, te također da latinski ne samo da nije zapreka, već je izvrsno sredstvo kojim se njihova duša uzdiže i pomaže im prebroditi svakodnevne kulturne razlicitosti.

Kao drugo, otkrio sam da velik izazov s kojim se susreće mladi Francuz koji ide prema svećeništvu i mora napustiti Francusku kako bi otišao u Wigratzbad, Écône ili Gricigliano nije ništa naspram izazova s kojima se moraju suočiti mladi Indijac, Kinez ili Kubanac koji, da bi odgovorio na svoj poziv, mora otici na drugi kraj svijeta kako bi pronašao kucu koja ga je spremna primiti.

Zato je važno prestati gledati na stvari uskoogrudno kako bismo razmišljali o buducnosti Crkve. Ona će bez sumnje biti katolicka, odnosno univerzalna i

tradicionalna. Važno je raditi na tome da tradicionalni instituti, koji su u ovome trenutku najbolji nositelji formacije tradicionalnih svećenika, što brže mogu primiti buduće izabranike iz naroda na kontinentima s kojih oni dolaze.

*Naveli smo podatke u dobroj vjeri, no moguće je da su nam se potkrale neke pogreške ili netočnosti. Stoga zahvaljujemo svima koji nam žele poslati primjedbe ili nužne ispravke.

Tablica

Ammerika: ukupno 96 (45.7%)

Argentina 7

Brazil 16

Kanada 4

Kolumbija 1

Kostarika 1

Kuba 1

Meksiko 2

Nikaragva 4

Dominikanska Republika 3

SAD 57

Europa/Mediteran : Ukupno 85 (40.5%)

Njemacka 10

Engleska 6

Austrija 1

Belgija 1

Bjelorusija 1

Španjolska 5

Francuska 33

Madarska 2

Irska 4

Italija 2

Libanon 1

Malta 1

Wales 1

Poljska 4

Portugal 5

Ceška 2

Rumunjska 1

Slovacka 1

Švicarska 4

Afrika: ukupno 12 (5.7%)

Angola 1

Benin 1

Kamerun 1

Republika Kongo 1

Demokratska Republika Kongo 1

Gabon 2

Gana 1

Kenija 1

Nigerija 3

Azija/Pacifik: ukupno 16 (7.6%)

Australija 4

Kina 1

Koreja 2

Indija 2

Novi Zeland 1

Filipini 5

Vijetnam 1